
Література:

1. Електронний правочин : [Електронний ресурс] / Н. Блажівська // Юстиніан – 2007. – №1. – Режим доступу до журн. : <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2531>;
2. Електронний правочин : [Електронний ресурс] / В. Харчук // Юстиніан – 2009. – №3. – Режим доступу до журн. : <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3158>;
3. Еволюція форм правочинів: від усної – до «електронної» : [Електронний ресурс] / О. Гудзь // Юстиніан – 2006. - №1. – Режим доступу до журн. : <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2078>.

Науковий керівник – Сабодаш Роман Богданович, асистент кафедри цивільного права КНУ імені Тараса Шевченка, к.ю.н..

ПЕРЕВАГИ ЗАСТОСУВАННЯ МЕДІАЦІЇ У ВИРІШЕННІ ЦИВІЛЬНИХ СПОРІВ

*Устименко Аліна Олександрівна,
студентка 2-го курсу юридичного факультету
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка*

На даний момент судовий спосіб врегулювання цивільних спорів є найбільш поширеним, але через низку недоліків нашої судової системи (наприклад, її переважаючість, непрозорість, надмірний бюрократизм) сторони не можуть розраховувати на якісний, повноцінний та всебічний розгляд справи. Одним із шляхів підвищення ефективності процедури розгляду цивільного спору є застосування медіації. Сьогодні медіація є одним із найбільш поширених альтернативних методів вирішення спорів, за допомогою якого можна вирішувати цивільні спори (особливо у сфері зобов'язань, спадкові спори, спори по відшкодуванню моральної шкоди, спори між співавторами тощо).

Для початку дамо визначення поняттю «медіація». На жаль, наше законодавство не містить такого визначення. Формальне визначення медіації (або мирової угоди) наводиться у ст. 1 Типового закону ЮНСІТРАЛ за 2002р. щодо міжнародних комерційних арбітражних процедур, згідно з якою медіація – це «процес..., коли сторони залучають третю особу або осіб... з метою надання ними допомоги у мирному врегулюванні спорів, що виникають із приводу контрактних чи інших правових відносин, або пов'язані з ними. Мировий посередник не має права нав'язувати сторонам способи врегулювання спорів»[3,32]. Медіація дозволяє сторонам контролювати перебіг суперечки та впливати на рішення.

Як правило, *медіація є добровільним процесом* (за винятком випадків, коли вона передбачена договором або рішенням суду), але варто зазначити, що результати медіації можуть мати обов'язковий характер, коли оформлюються як угода або рішення суду відповідно до цієї мирової угоди. Порівняно з судовою процедурою *вирішення спору шляхом медіації є більш швидким*, оскільки процес може одразу розпочатися після того, як сторони досягли домовленості про медіацію, сторони також можуть домовитися про часові межі проведення медіації(80 % медіацій тривають до 20 годин), при судовому розгляді справ часто виникають такі ситуації, коли сторони зловживають своїми процесуальними правами, що призводить до порушення судом

сторків розгляду справ. *Медіація може суттєво заощадити кошти для сторін*: це можливо за рахунок скорочення судових витрат (таких, як судовий збір, витрати на інформаційно-технічне забезпечення судового процесу). Ще однією перевагою медіації є її *конфіденційність*. Сторони можуть надавати лише ту інформацію, яку вважають за потрібне повідомити. Медіатор не має права розкривати іншій стороні або іншій особі інформацію, отриману від сторони в ході приватної зустрічі, без згоди на те сторони, яка надала таку інформацію[4]. Зміст медіації та інформація, якою обмінюються сторони, зазвичай залишаються конфіденційними, сторони можуть лише за взаємною домовленістю оприлюднити інформацію про досягнуту згоду. Будь-яка інформація, записи, звіти або інші документи, надані медіатору під час підготовки до медіації або вироблені в процесі медіації, є конфіденційними, всі матеріали, напрацьовані під час медіації, знищуються одразу після того, як медіація відбулася. Конфіденційність дозволяє зберегти ділову репутацію особи.

Особливістю розгляду справи у судовому порядку є те, що за результатами справи, одна з сторін переможена, а інша – переможець. У процесі медіації не існує переможця та переможеного. У разі судового розгляду спорів, як правило, мають нульовий розподільчий результат: «більше для тебе означає менше для мене»[3,38]. Мета медіації - знайти рішення, яке задовольнить обидві сторони. Тільки за такої умови медіація вважатиметься успішною. Сторони, які самостійно досягли згоди і виробили рішення спільно, на основі власних потреб, більш вмотивовані виконувати досягнуті домовленості порівняно з рішенням, прийнятим за них третьою стороною (у суді). Статистика підтверджує, що *угоди, досягнуті в результаті медіації, виконуються набагато сумлінніше, ніж судові рішення*. Результат розгляду справи у суді зазвичай важко передбачити, а сама процедура судового розгляду залишається поза контролем сторін. Відомо, що забезпечити виконання навіть сприятливого для сторони рішення може бути проблематично. Саме безпосередня участь сторін у виробленні взаємоприйняттого рішення підвищує гарантії того, що домовленість буде дотримана і виконана у майбутньому. Загалом угода, яка укладена в результаті медіації, може мати силу цивільно-правового договору за умови її відповідного посвідчення. Після завершення медіації сторони можуть звернутися до суду для укладення мирової угоди, укласти договір, підписаний уповноваженими особами сторін і посвідчений ними у належному порядку, звернутися до нотаріуса для нотаріального посвідчення досягнутих домовленостей.

Медіація є *досить гнучкою процедурою*, не обмеженою формальними правилами. При судовому розгляді кількість санкцій/відшкодування за порушення правил є обмеженим. У разі медіації коло варіантів відшкодування обмежується лише міркуваннями практичного характеру і увою сторін. Іноді достатньо простого вибачення, щоб вирішити спір[3,39]. Процедура медіації дозволяє зменшити емоційне напруження, за допомогою медіації можна зберегти або відновити стосунки, в тому числі з бізнес-партнерами, колегами, родичами тощо. При судовому розгляді справи суддя має мало можливостей для застосування правил, які залежать від персональних характеристик і відносин між сторонами – навіть якщо сторони вважають, що ці правила доречні. Окрім того, у разі суперечності правил суддя зазвичай схиляється до того правила, яке має більшу силу, замість того, щоб спробувати знайти компромісне рішення, що є характерним для переговорів і медіації[3,38]. Ще однією перевагою медіації є те, що вона може бути застосована після закінчення встановленого строку позовної давності. Медіація може бути припинена у будь-який час за ініціативи будь-кого з учасників медіації. Медіацію можна застосовувати, коли судовий процес вже розпочато. Якщо сторона не задоволена результатами медіації, ніщо не перешкоджає їй звернутися до суду або повернутися до судового розгляду.

Ще однією перевагою медіації є те, що *медіаторів можна обирати відповідно до їхніх навичок та експертної спеціалізації*, думка кожної зі сторін однаково важлива для медіатора.

Медіація є також корисною для держави: її запровадження допомогло б зменшити навантаження на суди шляхом зменшення кількості справ, належних до розгляду.

Медіація вже давно є поширеним явищем у світі, як приклад можна навести такі факти: Австралія розглядає медіацію як основний метод вирішення спорів, натомість судовий розгляд вважається альтернативним, Британський уряд зацікавлений більше підтримувати службу державних медіаторів, ніж утримувати традиційну судову систему, міжнародні організації впровадили і успішно використовують медіацію, зокрема Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ) має відповідний центр для ефективного розгляду спорів у своїй сфері, Радою Європи, починаючи з 1999 року, прийнято низку рекомендацій щодо медіації у сімейних, кримінальних, адміністративних та цивільних справах.

На даний момент йде обговорення проекту закону «Про медіацію». Цей закон може вплинути на розвиток медіації в Україні. Адже з прийняттям закону сторонам конфлікту буде якось спокійніше застосовувати щось для них маловідоме. Тому легітимізація ідеї є дуже важливою для встановлення довіри до неї[1].

Список використаної літератури:

1. Перспективи розвитку медіації в Україні: [Електронний ресурс] / Г. Єрьоменко // Український центр медіації – Режим доступу: <http://ukrmediation.com.ua/files/content/Perspectyvy.pdf>;

2. Домовимося чи посудимося?: [Електронний ресурс] / І. Дрофенко // Правовий тиждень – 2008. – №47(120). – Режим доступу до журн. : <http://www.legalweekly.com.ua/article/?uid=776>;

3. Медіація конфліктів і спорів у галузі корпоративного управління: [Електронний ресурс] / Ерік М. Рунессон, Марі-Лоранс Гі // International Finance Corporation – Режим доступу: [http://www.ifc.org/ifcext/cgf.nsf/AttachmentsByTitle/FOCUS4Russian/\\$FILE/FocusReport_Ukr_final.pdf](http://www.ifc.org/ifcext/cgf.nsf/AttachmentsByTitle/FOCUS4Russian/$FILE/FocusReport_Ukr_final.pdf);

4. Кодекс етики медіатора: [Електронний ресурс] // Український центр медіації – Режим доступу: http://ukrmediation.com.ua/ua/about_center/mediator_code_of_ethics/.

Науковий керівник – Цюра Вадим Васильович, доцент кафедри цивільного права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, кандидат юридичних наук.

ПРОБЛЕМИ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ В УКРАЇНІ

*Філатова Наталія Юліївна,
студентка 4 курсу Національної юридичної
академії ім. Ярослава Мудрого*

Право власності політичних партій як різновиду невідчужуваних товариств сьогодні є актуальною проблемою, що досліджується у доктрині цивільного, фінансового та конституційного права. Дослідженням даної проблеми